

عکس از مجتبی گرگی، ایران

کیفیت و تاریخچه نماز طلب باران، به بهانه برگزاری اش در بیر جند و ژاڤل

ضرورت احیای یک آموزه دینی مهجور

سه روز، روزه گرفته اند، توبه کرده اند و اگر حتی بر گردنشان بوده است ادا کرده اند و حالا دسته دسته پا پای برهنه و لباس های ساده، همراه کودکان، پیرمردان و حتی حیوانات به صحرا آمده اند تا شامل رحمت خدا قرار گیرند و نماز طلب باران بخوانند. یکی از دستورات دینی این است که هنگام خشکسالی و قحطی مردم نماز استسقاء (طلب باران) بخوانند و دعا کنند تا خداوند با باران رحمتش خشکسالی را خاتمه دهد. در طول تاریخ هم بارها مردم همراه بزرگان دینی با برگزاری نماز طلب باران از حضرت حق طلب باران داشته اند. آموزه ای که این روزها مهجور واقع شده است؛ اما به تازگی تصاویری از برگزاری نماز طلب باران در بیر جند و ژاڤل منتشر شده است. به این بهانه سراغ شرایط و کیفیت این نماز و مصادیق اش در سیره اهل بیت (ع) رفتیم.

خوانندنی هایی درباره نماز باران

از خطبه امام علی(ع) تا نماز باران امام رضا(ع) در خراسان

در تاریخ، مواقع فراوانی پیش آمده است که مردم به خشکسالی دچار شدند و بزرگان مذهبی بدین وسیله از خداوند درخواست باران کردند. از جمله در جاهلیت مردم به قحطی مبتلا شدند و از عبدالمطلب خواستند که از خدا در خواست باران کند. او حضرت محمد(ص) را که کودکی بود به دوش گرفت و از خداوند طلب باران کرد و دعای او مستجاب شد.

■ شرایط اقامه نماز باران

یکی از دستورات اسلام این است که هنگام خشکسالی و قحطی دعا کنند تا خداوند به آن ها باران دهد یا نماز «استسقاء» (طلب باران) بخوانند. این نماز دو رکعت است و همانند نماز عید در بیابان انجام می شود. شرکت کنندگان این نماز در قنوت آن از خداوند باران می خواهند. البته توصیه اکید شده است که پیش از نماز، همه شرکت کنندگان سه روز، روزه بگیرند، توبه کنند و هر فرد حق دیگری به گردن دارد، بپردازد. شرکت کنندگان این نماز با پای برهنه و با لباس های ساده همراه کودکان، پیرمردان و حتی حیوانات به صحرا می روند تا بیشتر شامل رحمت خداوند قرار بگیرند.

■ فرازهایی از خطبه امام علی(ع) برای طلب باران

خطبه صد و پانزده نهج البلاغه، دعایی است که امام علی(ع) برای طلب باران بر زبان آورده است: «خداوند! کوه های ما از بی آبی از هم شکافته و زمین ما به صورت غبار درآمده است. چهارپایان مادر عطش اند و در خوابگاه خویش متحیرند همچون زنان بچه مرده، ناله سر داده و از زیادی رفت و آمد به سوی چراگاه ها و آبگاه ها و نیافتن آب و علف خسته شده اند... الهی! هنگامی بیرون آمده ایم که خشکسالی پی در پی به ما هجوم آورده و ابرهای به ظاهر پر باران به ما پشت کرده اند. تو مایه امید هر بیچاره و حل کننده مشکلات هر طلب کننده، در این هنگام که یاس و نومیدی بر مردم چیره و ابرها از باریدن باز داشته شده و حیوانات بیابانی رو به هلاکت گذارده اند، تو را می خوانیم و تقاضا داریم که ما را با اعمال مان مؤاخذه نکنی! و ما را به گناهان مان مگیر. رحمت ات را به وسیله ابرهای پر باران و بهاران پُر گیاه و گیاهان سرسبز و پر طراوت، بر ما گسترده دار! باران دانه درشت خود را آن چنان بر ما ببار که زمین های مرده زنده شوند و آن چه از دست رفته است باز گردد.»

■ ماجرای نماز باران امام رضا(ع)

در ایامی که امام رضا(ع) در خراسان به سر می برد، مدتی خشکسالی شد و باران نیامد. عده ای از منافقان و حاشیه نشینان مجلس مأمون از این حادثه سوء استفاده و شایعه کردند که چون مأمون، علی بن موسی(ع) را ولیعهد خود کرده است و این امر را خداوند دوست ندارد، به همین خاطر باران قطع شده و برکات الهی نازل نمی شود. مأمون در روز جمعه ای از امام(ع) تقاضا کرد که برای نزول باران و رحمت الهی دعا کند اما امام رضا(ع) فرمود: «روز دوشنبه برای اقامه نماز استسقاء بیرون خواهم آمد زیرا جدم رسول ا... (ص) را به همراه امیرمؤمنان علی(ع) در عالم رؤیا زیارت کردم و پیامبر(ص) به من فرمود: پسر! تا روز دوشنبه صبر کن و سپس در آن روز به صحرا برو و از درگاه خداوند متعال طلب باران نما! خداوند باران رحمت خود را می فرستد و مردم به عظمت و عزت تو در پیشگاه خداوند پی می برند و به بزرگی مقامت واقف می گردند.» روز

نماز باران آیت ا... خوانساری در شهریور ۱۳۲۰

محمد لطفی - «ویژگی آیت ا... خوانساری نمازهای ایشان بود و علمای بزرگ آن زمان که خود را مجتهدان و مراجع تقلید بودند به ایشان اقتدا می کردند؛ گویا حال ایشان در نماز قابل وصف نبوده است... در شهریور ۱۳۲۰ که متفقین در قم مستقر شده بودند با این که دو ماه از بهار گذشته بود باران نیامد و زمین های کشاورزی که بیشتر به صورت دیم بود هنوز تشنه و وضع بحرانی پیش آمده بود. مردم چاره را در این دیدند که به آقایان مراجع پناه ببرند تا با خواندن نماز باران برکت برگردد و خشکسالی پایان یابد بنابراین عده ای راهی خانه های آقایان صدر، حجت و خوانساری شدند.

ظاهر آقایان صدر و حجت در پاسخ مردم گفتند اگر شما وظیفه های شرعی خود را به جا آورید، آسمان و زمین دست هایشان را بر شما خواهند گشود اما آقای خوانساری پاسخی ندادند و فقط به سخنان مردم و گلایه هایشان را گوش دادند و مجلس را ترک کردند. نمایندگان مردم این سکوت را حمل بر موافقت و اعلامیه هایی مبنی بر اقامه نماز باران توسط آیت ا... محمدتقی خوانساری در شهر نصب کردند. گروهی ایشان را ترسانده بودند که اگر باران نیاید آبروی شما و مرجعیت می رود و چنین و چنان می شود. ایشان وقتی این سخنان را شنیده بودند گفتند «حالا که این طور شد وظیفه من است نماز بخوانم، خواندن این نماز بر من تکلیف است، روز موعود، مردم از گوشه و کنار شهر به سمت مصلا می قم به راه افتادند. گویا جمعیتی حدود ۲۰ هزار نفر جمع شده بودند. آیت ا... خوانساری در حالی که پایرنه بود و تحت الحنک انداخته بود با طمأنینه و آرامش مخصوص خود، در جلوی جمعیت به مصلى رسیدند. آن روز نماز خوانده شد اما اثری از اجابت دیده نشد. برخی ایشان را با کنایه نواختند که ما فقمیم اگر این چنین شود آبروی مرجعیت می رود و ... آقای خوانساری به نزدیکانشان فرمودند من رفتم و نماز خواندم و اصلا منتظر باران نبودم؛ درحقیقت مدتی است نفسم چوش شده، رفتم نماز خواندم تا باران نیاید و نفسم سیلی بخورد.

روز بعد آیت ا... خوانساری بعد از پایان درس و بحث از شاگردانش خواست که تا همپای او دوباره بیایند و نماز بارانی دیگر بخوانند. این بار نماز در باغ های پشت قبرستان نو قم به پا شد. اما هنوز خبری نبود. بهایی های قم و دین ناباوران مسخره می کر دند. تا این که پس از نماز مغرب و عشا که طبق معمول پشت سر آقای خوانساری اقامه شد در اوج ناباوری، باران شروع شد و هر لحظه بر شدت آن افزوده شد. همین رودخانه قم که از کنار حرم می گذرد مملو از آب بود و صدای مهیبی می داد. این باران چنان گسترده و بی امان بود که تا آن وقت چنین بارشی را کسی سراغ نداشت تا آن جا که به ظاهر خبر این حادثه شگفت به جهان مخابره شد و در مدتی کوتاه پس از تأیید آن از طرف مقام های رسمی لندن و آمریکا، از طریق رادیو انعکاس جهانی یافت.

قابل توجه کلیه اصناف ، فروشگاهها و برندهای معتبر
اعلام تخفیف مجموعه شما در اثر گذارترین صفحه
ویژه خانواده
هر هفته در صفحات زندگی سلام

تلفن های رزرو :

۳۷۰۰۹۹۵۸-۳۷۰۰۹۹۵۷-۰۹۱۰۵۵۰۱۷۸۳-۰۹۱۵۹۹۲۹۸۲۹

